

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa

17.11.2023

Tiina Luomanen, opetusneuvos
Perusopetus ja varhaiskasvatus –yksikkö

Arviointia ohjaavat normit

04/11/2021 | Opetushallitus

7

Perusopetuslaki 5 luku

22§ Oppilaan arviointi (PoL 628/1998 22§)

Perusopetuslaki 22 §:

- Oppilaan arvioinnilla pyritään ohjaamaan ja kannustamaan opiskelua sekä kehittämään oppilaan edellytyksiä itsearviointiin. Oppilaan oppimista, työskentelyä ja käyttäytymistä tulee arvioida monipuolisesti.
- Opintosuoritusten arvioinnista ja opinnoissa etenemisestä on voimassa mitä niistä **asetuksella** säädetään ja **opetushallitus määrää**. Todistuksiin merkittävistä tiedoista päättää **opetushallitus**.
- Jollei oppilaan huoltaja ole tehnyt esitystä oppilaan jättämisestä vuosiluokalle oppilaan yleisen koulumenestyksen vuoksi, huoltajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen päätöksen tekemistä.

Perusopetusasetus

2 luku Oppilaan arviointi, 3 luku Oppilaan oikeusturva, 4 luku Erinäiset säädökset

2 luku

10§ Arviointi opintojen aikana

11§ Opinnoissa eteneminen ja vuosiluokalta siirtyminen

12 § Päättöarviointi, erotodistus ja todistus yhden tai useamman aineen oppimäärän suorittamisesta

13 § Arvioinnin suorittaja ja tieto arviointiperusteista

14 § Arviointi eräissä tapauksissa

3 luku

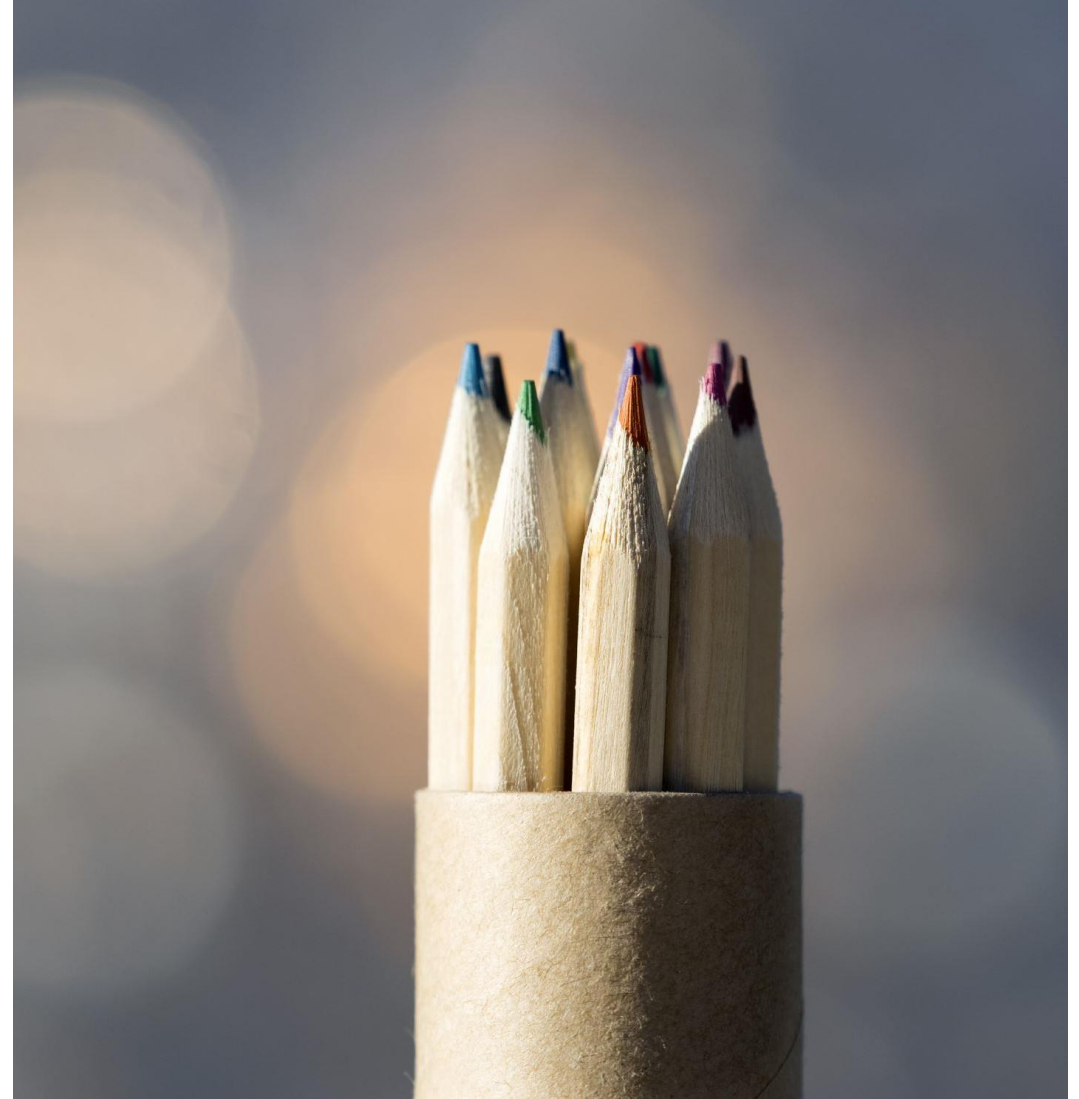
19§ Arvioinnin uusiminen ja oikaisu

4 luku

23§ Erityinen tutkinto

Arvioinnin tulee olla

- yhdenvertaista
- avoimuuteen, yhteistyöhön ja osallisuuteen perustuvaa
- suunnitelmallista ja johdonmukaista
- monipuolista
- tavoitteisiin ja kriteereihin perustuvaa

**Arviointi kohdistuu oppimiseen,
osaamiseen, työskentelyyn ja
käyttäytymiseen**

- **Arviointi kohdistuu** vain niihin asioihin, joihin oppilas **voi itse vaikuttaa ja mitä hän voi kehittää:**
 - oppimiseen
 - osaamiseen
 - työskentelyyn
 - käyttäytymiseen
- Oppilaan persoonaa, henkilökohtaisia ominaisuuksia tai temperamenttia ei arvioida.

Oppimisen tuki (OPS luvut 7 ja 8) kohdennetaan niihin arvioinnin kohteena oleviin tavoitteisiin, joissa oppilaalla on haasteita.

Jotta voi tavoitella parasta osaamista, oppilaan pitää tietää

Mitä hän on oppimassa?

- **oppimisen tavoitteet**

Mitä hänen pitäisi osata?

- **osaamisen kuvaus**

Mistä hän tietää onnistuneensa?

- **arvioinnin kriteerit**

OPETTAJA:

- Selvittää ja selkiyttää tavoitteet ja myös kriteerit oppilaalle
- Ohjaa oppilasta hänen opiskeluun liittyvissä pohdinnoissaan
- Auttaa oppilasta näkemään hänen vahvuuksiaan, kehittämiskohteitaan ja edistymistään
- Auttaa oppilasta havainnoimaan omaa toimintaansa realistisesti, sekä kannustaa kokeilemaan, korjaamaan ja jatkamaan toimintaansa saadun palautteen avulla
- Saa palautetta omasta opetuksestaan ja ohjaamisestaan ja tarvittaessa muuttaa toimintaansa

Opetuksen suunnittelu, toteutus ja arviointi muodostavat kokonaisuuden

Oppiminen ja osaaminen

- **Oppimisen arviointi**
 - liittyy oppimisprosessin ohjaamiseen ja siitä annettavaan palautteeseen.
- **Osaamisen arviointi**
 - liittyy oppilaan tiedollisen ja taidollisen osaamisen tasoon
 - perustuu oppiaineiden opetuksen tavoitteisiin.

Työskentely

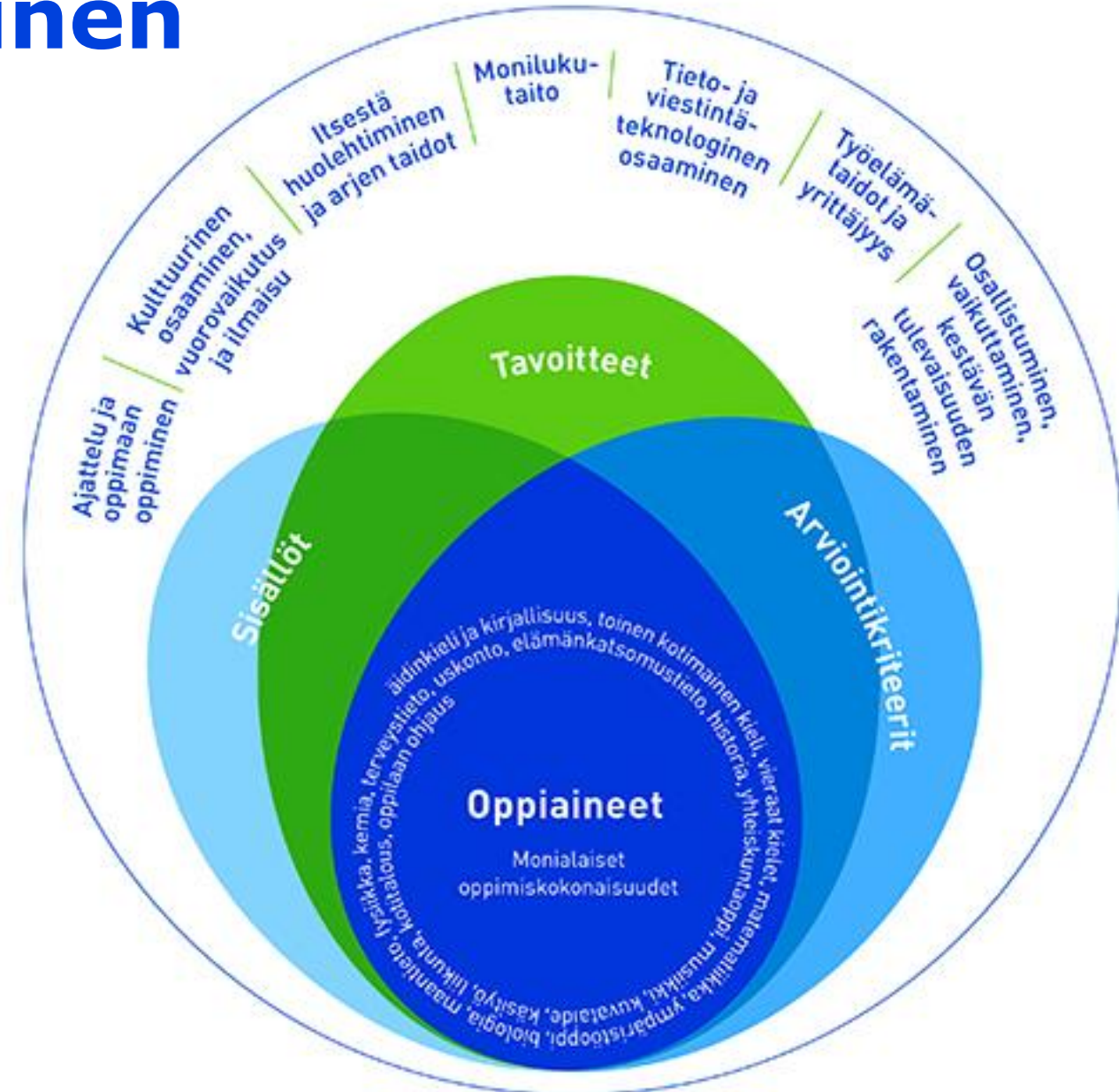
- Työskentely on osa **oppiaineiden arviointia**.
- Perustuu eri oppiaineissa asetettuihin **työskentelytaitojen tavoitteisiin**.
- Työskentelytaidoilla tarkoitetaan perusopetuksen aikana **osana oppiaineita kehittyvää taitoa**
 - työskennellä itsenäisesti ja yhdessä
 - suunnitella ja arvioida omaa työskentelyään
 - toimia vastuullisesti ja parhaansa yrittäen
 - toimia rakentavasti vuorovaikutuksessa.
- Kun opettaja toteuttaa arvioinnin oppiaineiden tavoitteiden ja kriteerien mukaisesti, tulee myös työskentely arvioiduksi.

Käyttäytyminen

- Käyttäytymistä arvioidaan suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa **käyttäytymiselle asetettuihin tavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen.**
- Käyttäytymiselle asetetut tavoitteet perustuvat **koulun toimintatapoihin ja järjestyssääntöihin.**
- Käyttäytyminen **ei vaikuta oppiaineesta saatavaan arvosanaan** tai sanalliseen arvioon.
- Oppilaan käyttäytymiseen liittyvät erityistarpeet tulee tarvittaessa kirjata oppimissuunnitelmaan tai HOJKSiin, jotta ne voidaan ottaa huomioon käyttäytymisen arvioinnin suunnittelussa ja toteutuksesta.
- Käyttäytymisen **sanallinen arvio annetaan todistuksen liitteellä.**
- Käyttäytymisen arviota ei merkitä päättötodistukseen eikä erotodistukseen.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

- Laaja-alaisen osaamisen tavoitealueet suunnitellaan, opetetaan, opiskellaan ja arvioidaan **osana oppiaineita**.
- Kun opettaja toteuttaa arvioinnin oppiaineiden tavoitteiden ja kriteerien mukaisesti, **tulevat myös laaja-alaisen osaamisen tavoitealueet arvioiduiksi**.
- Laaja-alaista osaamista ei siis arvioida erikseen tai erillisenä kokonaisuutena.

Laaja-alainen osaaminen

Paikallisessa opetussuunnitelmassa määriteltävä

Luku 3.4 Paikallisesti päätettävät asiat (POPS 2014)

- **mitkä ovat** perusteissa määritellyn laaja-alaisen osaamisen **mahdolliset paikalliset painotukset ja miten painottuminen ilmenee**
 - muilta osin laaja-alaisen osaamisen kuvaamisessa opetussuunnitelman perusteiden tekstiä voidaan käyttää sellaisenaan
- mitkä ovat ne järjestelyt ja toimenpiteet, joiden avulla laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumisesta **opetustyössä** huolehditaan ja toteutumista seurataan
 - laaja-alaisen osaamisen tarkemmat tavoitteet vuosiluokkakokonaisuuksittain perusteissa (luvut 13–15)

Monialaiset oppimiskokonaisuudet ja arviointi

- Monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa opiskellut oppiaineiden tavoitteet ja sisällöt sekä monialaisten oppimiskokonaisuuksien opiskelun yhteydessä annetut näytöt **otetaan huomioon kunkin oppiaineen arvosanaa muodostettaessa.**
- Oppiainekohtainen arviointi tulee **suunnitella ja olla oppilaiden tiedossa jo oppimiskokonaisuuden alkaessa.**
- Monialaisista oppimiskokonaisuuksista ei anneta erillisiä sanallisia arvioita tai arvosanoja.

Arvioinnin tehtävät

Arvioinnin kaksi toisiaan tukevaa tehtävää

Formatiivisen arvioinnin tehtävä on

- **ohjata, tukea, kannustaa ja edistää** oppilaan opintojen edistymistä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin
- auttaa oppilasta **ymmärtämään** omaa oppimistaan, **tunnistamaan** vahvuuksiaan ja **kehittämään** työskentelyään oppiaineille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi
- antaa oppimista tukevaa ja ohjaavaa palautetta
- auttaa oppilasta hahmottamaan sekä omaa edistymistään suhteessa asetettuihin tavoitteisiin että ymmärtämään, miten voi parantaa suoriutumistaan suhteessa tavoitteisiin ja arviointikriteereihin

Formatiivista arviointia ei dokumentoida

Formatiivisen arvioinnin ulottuvuudet

1

OPPILAALLE

* Ymmärtää oppiaineen tavoitteet (**tavoitetila**)

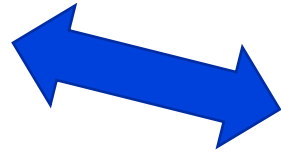
Mitä on tarkoitus oppia ja saavuttaa?

* Oma edistyminen suhteessa tavoitteisiin (**nykytila**)

Missä olen nyt?

* Suoriutumisen mahdollinen parantaminen (**muutos**).

Miten pääsen tavoitteeseen?

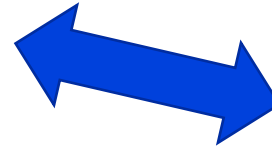
2

OPETTAJALLE

* Tiedon keräämistä oppijoiden oppimisen ja oppimisprosessin vaiheesta: **missä oppilas ja ryhmä on nyt?**

* Opetuksen ja vuorovaikutuksen kehittäminen vastaamaan oppilaiden tarpeita ja tavoitteita sekä yhteistyötä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa. **Miten viestin ja toimin, jotta mahdollistan parhaan mahdollisen oppimisen?**

* Ohjata ja tukea itsearviointia ja vertaispalautetta

3

HUOLTAJALLE

Saada tietoa lukuvuoden aikana oppilaan opintojen etenemisestä, työskentelystä ja käyttäytymisestä.

Itsearviointi ja vertaispalaute ovat osa formatiivista arviointia

- **Itsearviointi** = oman toiminnan jäsentynyttä arviointia
- **Vertaispalaute** = yksi oppimista tukevan formatiivisen arvioinnin muoto. Vertaispalautteessa arvioitsija ja arvioitava ovat samassa asemassa ja arviointipalautetta annetaan osana oppimisprosessia.
- Oppilaat harjoittelevat **opettajan ohjaamana** itsearvioinnin sekä vertaispalautteen antamisen ja vastaanottamisen taitoja. Niitä tulee harjoitella osana kaikkien oppiaineiden opiskelua.
 - Itsearvioinnin ja vertaispalautteen antamista ja saamista ja niiden harjoittelua ohjaavat samat periaatteet kuin muutakin arviointia: yhdenvertaisuus, avoimuus, yhteistyö, osallisuus, suunnitelmallisuus, johdonmukaisuus, monipuolisuus, tavoite- ja kriteeriperustaisuus
- Itsearviointi ja vertaispalaute eivät vaikuta oppiaineesta saatavaan arvosanaan tai sanalliseen arvioon.

Summatiivisen arvioinnin tehtävä on

- kuvata, **kuinka hyvin ja missä määrin** oppilas on saavuttanut opetussuunnitelmassa oppiaineittain oppiaineille asetetut ja niiden pohjalta paikallisessa opetussuunnitelmassa vuosiluokittain tarkennetut **tavoitteet**.
- palvella **arvosanojen, sanallisen arvioinnin antamista**.
- monipuolisiin näyttöihin perustuen kuvata **oppilaan osaamisen nykytila suhteessa tavoitteisiin**.

Opettajan tulee dokumentoida arvioinnit niistä näytöistä, jotka vaikuttavat oppilaan summatiiviseen arviointiin.

Summatiivisesta arvioinnista lisäksi

- Summatiivinen arviointi tehdään **vähintään jokaisen lukuvuoden päätteeksi** sekä **perusopetuksen päättyessä**.
- Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan kuitenkin myös **lukuvuoden aikana tietoa oppilaan opintojen edistymisestä**, työskentelystä ja käyttäytymisestä.
- Kunkin lukuvuoden päättyessä oppilaalle annetaan **lukuvuositodistus**. Se sisältää sanallisesti tai numeroin ilmaistut arviot siitä, miten oppilas on kyseisenä lukuvuonna saavuttanut tavoitteet opinto-ohjelmaansa kuuluvissa oppiaineissa. Lukuvuositodistukseen sisältyy myös käyttäytymisen arviointi.
- Lukuvuoden päätteeksi tehtävä arviointi on summatiivinen kokonaisarviointi oppilaan **koko lukuvuoden suoriutumisesta**.
- Summatiivisen arvioinnin tekee oppilasta opettanut **opettaja**, tai jos opettajia on useita, **opettajat yhdessä**.

Tärkeä muistaa arvioinnista

- Oppilaille on selvitettävä **oppiaineiden tavoitteet** sekä **arvioinnin periaatteet** ikäkaudelle **tarkoituksenmukaisella** tavalla.
- Jokaisen oppilaan tulee saada käsitys siitä, mitä hänen on **tarkoitus oppia** ja miten hänen **suoriutumistaan arvioidaan**.
- **Päätösarviointi** kohdistuu oppiaineille asetettuihin tavoitteisiin **perusopetuksen päättyessä**. Huom! Eri oppiaineissa mahdollisesti eri aikaan **vuosiluokkien 7-9 aikana**.

Arvioinnin kuusi periaatetta

1. Arviointi on yhdenvertaista

- Arviointi perustuu opetussuunnitelmassa oppiaineille asetettuihin tavoitteisiin.
- Jokaisen oppilaan tulee saada tietää
 - mitä on tarkoitus oppia ja
 - miten oppimista, osaamista, työskentelyä ja käyttäytymistä arvioidaan.
- Arviointi perustuu oppilaiden yhdenvertaiseen kohteluun kaikilla vuosiluokilla.

2. Arviointi edellyttää avoimuutta, yhteistyötä ja osallisuutta

- Arvioinnin tehtävänä on auttaa oppilasta hahmottamaan opintojensa etenemistä. Se edellyttää vuorovaikutusta oppilaan ja opettajan välillä sekä palautteen antamista tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Arviointiin liittyy oppilaiden **osallisuuden** mahdollistaminen, kannustaminen ja rohkaiseminen.
- Arviointi edellyttää **yhteistyötä** sekä koulussa että kotien kanssa.
- Oppilaan ja huoltajan tulee saada **riittävästi tietoa** oppilaan oppimisesta, osaamisesta, työskentelystä ja käyttäytymisestä.
- Oppilaalla ja huoltajalla on oikeus saada **tieto arviointiperusteista** sekä siitä, miten niitä on sovellettu oppilaan arviointiin.

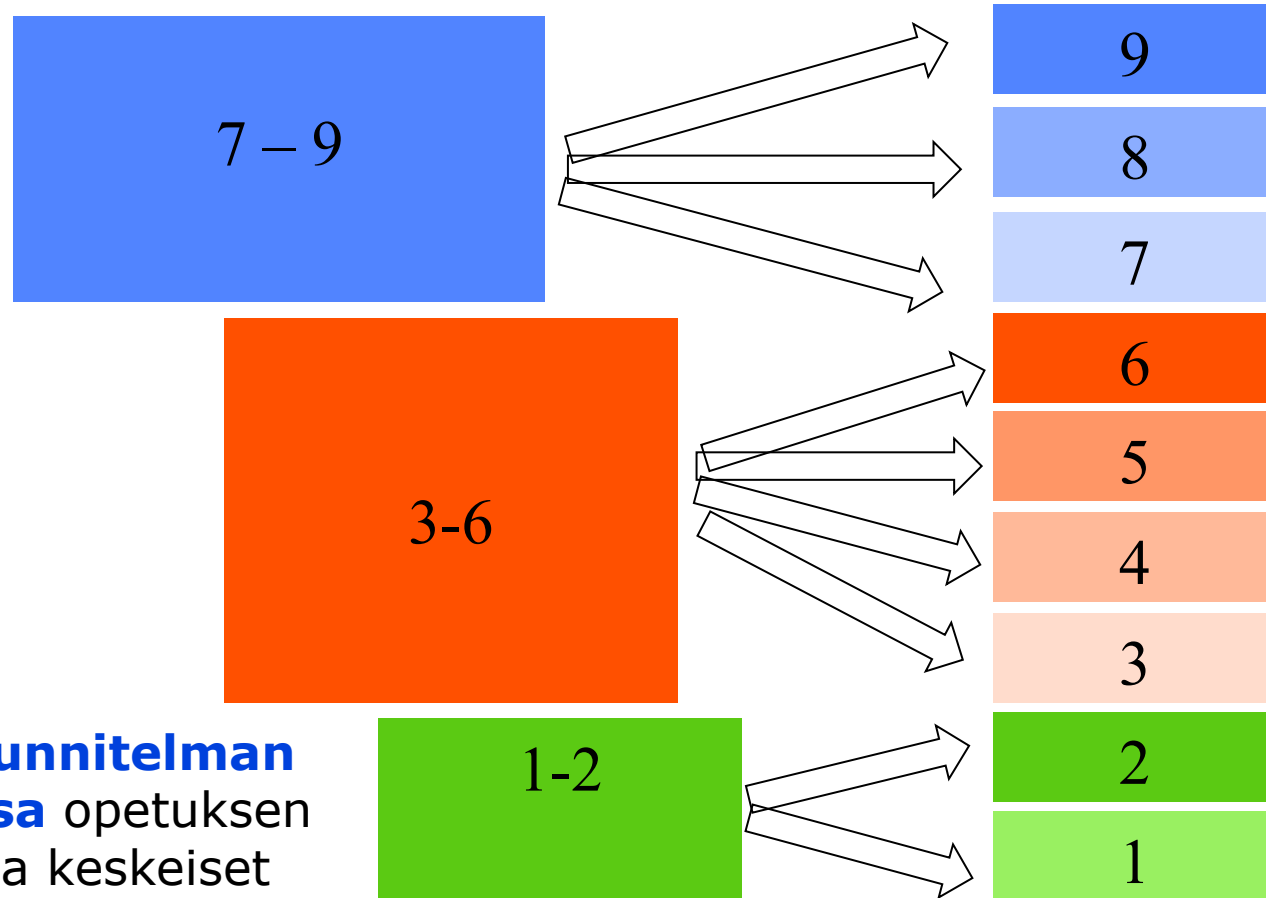
3. Arviointi on suunnitelmallista ja johdonmukaista

- Arviointi on suunniteltava johdonmukaiseksi kokonaisuudeksi sekä varmistettava **arviointiperiaatteiden** yhtenäisyys koulussa.
- Arvioinnin tulee kohdistua vain siihen, mitä opetussuunnitelmassa on asetettu tavoitteeksi.
- Oppilaiden suorituksia ei verrata toisiinsa.
- Arviointi ei kohdistu oppilaan persoonaan, temperamenttiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.
- **Opettajien yhteistyö** kouluyhteisössä on välttämätöntä arvioinnin johdonmukaisuuden toteutumiseksi.

4. Arviointi on monipuolista

- Monipuolinen arviointi perustuu eri menetelmin kerättyihin näyttöihin.
- Opettaja valitsee arviointimenetelmät arvioinnin tehtävien ja oppiaineen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla.
- Oppilaalle tulee tarjota mahdollisuuksia osoittaa osaamistaan eri tavoin.
- Vain yhden arviointimenetelmän avulla ei voida arvioida kaikkia oppiaineille asetettuja tavoitteita.

Oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt määriteltävä vuosiluokittain paikallisessa opetussuunnitelmassa

Opetussuunnitelman perusteissa opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisältöalueet on määritelty vuosiluokkakokonaisuuksittain.

Paikallisessa opetussuunnitelmassa määritellään opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt jokaiselle vuosiluokalle.

Oppimisen tavoitteet päättöarvioinnissa

- Oppimisen tavoitteet on johdettu opetuksen tavoitteista.
- Oppimisen tavoitteita ei vuosiluokkaisteta.

*Päättöarvosanan muodostamisessa otetaan huomioon kaikki perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellyt **oppiaineen oppimäärän tavoitteet ja niihin liittyvät päättöarvioinnin kriteerit** riippumatta siitä, mille vuosiluokalle 7, 8 tai 9 yksittäinen tavoite on asetettu paikallisessa opetussuunnitelmassa. Niiden oppiaineiden tavoitteiden, joiden osalta osaaminen on osoitettu vuosiluokilla 7 ja 8, arviointi otetaan huomioon päättöarviointia tehtäessä. Näihin tavoitteisiin perustuva osaamisen taso tulee arvioida käyttäen päättöarvioinnin kriteereitä.*

(OPH-281-2020, 6.8.1)

6. Arvioinnissa otetaan huomioon oppilaiden ikäkausi ja edellytykset

- Oppilaiden **erilaiset tavat oppia ja työskennellä otetaan huomioon** ja huolehditaan siitä, ettei osaamisen osoittamiselle ole esteitä.
- Arvioinnissa tulee ottaa huomioon oppilaan terveydentila ja erityistarpeet.
- Oppimisen tuen tarpeet sekä muut osaamisen osoittamista vaikeuttavat syyt tulee ottaa arviointikäytännöissä huomioon siten, että oppilaalla on mahdollisuus erityisjärjestelyihin ja vaihtoehtoisin tapoihin osoittaa osaamisensa.
- Maahanmuuttotustaisten ja vieraskielisten arvioinnissa tulee ottaa huomioon oppilaan kielitaidon taso koulun opetuskielessä.

Paikallisessa opetussuunnitelmassa täsmennettävät asiat (luku 6)

- yhteistyö huoltajien kanssa arvioinnin osalta
- arvioinnista tiedottamisen muodot
- käyttäytymisen arviointi ja sen perustana olevat tavoitteet
- valinnaisten aineiden arviointi sen mukaan, miten opetuksen järjestäjä niitä tarjoaa
- opinnoissa etenemisen, vuosiluokalta siirtymisen ja vuosiluokalle jättämisen periaatteet ja käytännöt
- sanallisen arvion ja numeroarvosanan antaminen todistuksissa eri oppiaineissa sekä käyttäytymisen arvioinnissa
- valinnaisten aineiden arviointi päättöarvioinnissa sen mukaan, miten opetuksen järjestäjä niitä tarjoaa
- välitodistukset, mikäli opetuksen järjestäjä niitä päättää antaa
- erityisen tutkinnon suorittamisen mahdollisuudet ja ajankohdat.

Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi tietyissä tilanteissa

Oppimisen tuki on oppilaan oikeus

- ensisijaisena tavoitteena on **tukea** oppilaan opiskelua siten, että **yleisen oppimäärän mukaiset tavoitteet on mahdollista saavuttaa** kaikissa oppiaineissa
- eri oppiaineissa ilmeneviä vaikeuksia voidaan **ennaltaehkäistä ja oppimista tukea** erilaisilla eriyttämisen keinoilla ja perusopetuslaissa säädetyillä tukimuodoilla (tukiopetus ja osa-aikainen erityisopetus).

Oppimista tuetaan – osaamista osoitetaan monipuolisesti

- kaikki **tehostettua tukea** saavat opiskelevat opetussuunnitelman yleisten tavoitteiden mukaisesti
 - oppimissuunnitelmassa kuvataan se, millaista tukea oppilas saa oppimiseensa sekä monipuoliset tavat osoittaa osaamista (esim. kirjallisten tehtävien suullinen täydentäminen)
- **erityisen tuen** oppilaat opiskelevat opetussuunnitelman yleisten tavoitteiden mukaisesti, ellei oppilaalle ole tehty hallintopäätöstä oppiaineen yksilöllistämisestä
 - HOJKSiin kuvataan oppilaan saama tuki sekä monipuoliset tavat osoittaa osaamista
- käyttäytymistä ei voi yksilöllistää

Opiskelun erityiset painoalueet

- Jos oppilaalle määritellään opiskelun erityiset painoalueet jossakin oppiaineessa, hän voi keskittyä opiskelussa tämän oppiaineen keskeisiin sisältöihin.
- Tällöin oppilas opiskelee oppiainetta vielä yleisten tavoitteiden mukaisesti ja hänen suorituksensa arvioidaan suhteessa yleiseen oppimäärään.
- Oppimissuunnitelmaan tai HOJKSiin kuvataan painoalueet
- Ne eivät voi alempien vuosiluokkien tavoitteita
- Arvioinnissa huomioidaan suoriutuminen opetussuunnitelman eri tavoitealueilla
- kompensatioperiaate

Oppimäärän yksilöllistäminen

- Mikäli edes oppiaineen keskeisiin sisältöihin liittyvien tavoitteiden saavuttaminen hyväksytysti ei tuesta huolimatta ole oppilaalle mahdollista, oppiaineen oppimäärä voidaan yksilöllistää.
- Oppimäärän yksilöllistäminen tehdään vasta silloin, kun oppilas ei annetusta tuesta huolimatta näytä saavuttavan arvosanan 5 edellyttämää osaamisen tasoa.
- Eivät sellaisenaan voi olla syynä oppimäärän yksilöllistämiseen
 - kieli- ja kulttuuritausta > S2-oppimäärän joustavuus mahdollistaa yksilöllisen opiskelun
 - poissaolot
 - motivaation puute
 - puutteellinen opiskelutekniikka
 - käyttäytymisen haasteet

Yksilöllinen oppimäärä todistusmerkinnät

- Jos oppilas opiskelee yhdessä tai useammassa oppiaineessa yksilöllistetyn oppimäärän mukaan, myös päättöarviointi voi näissä aineissa olla sanallinen.
- Päättötodistuksessa voidaan käyttää näissä oppiaineissa myös numeroarvostelua.
- Sekä numeroarvosana että sanallinen arvio varustetaan tähdellä (*).
- Todistuksen lisätietoja -kohtaan tulee merkintä siitä, että oppilas on opiskellut tähdellä (*) merkityt oppiaineet yksilöllistetyn oppimäärän mukaan.
- Oppilaan, jonka opetus on järjestetty toiminta-alueittain, päättöarviointi on sanallinen.

Oppilaan terveydentilan huomioiminen arvioinnissa

- Poissaolot eivät yksistään johda esim. suorituksen hylkäämiseen tai luokalle jättämiseen.
 - Lainsäädännössä ei ole määritelty perusopetuksen oppimäärää tunti- tai kurssimäärinä.
- Jos oppilas ei sairauden vuoksi voi osallistua kouluopetukseen, hänen opetuksensa voidaan järjestää antamalla hänelle ohjausta, oppimateriaalia ja oppimista tukevaa arviointipalautetta kotiin (tai muuhun paikkaan).
- Oppilaalle tulee laatia oppimissuunnitelma, jonka avulla opintojen etenemistä voidaan suunnitella ja toteuttaa.
- Oppilaan opiskelu voidaan tarvittaessa järjestää toisin (Perusopetuslain 18 §).
- <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/oppilaan-poissaolot-ja-arviointi>

Maahanmuuttotaustaisten oppilaiden arviointikysymyksiä

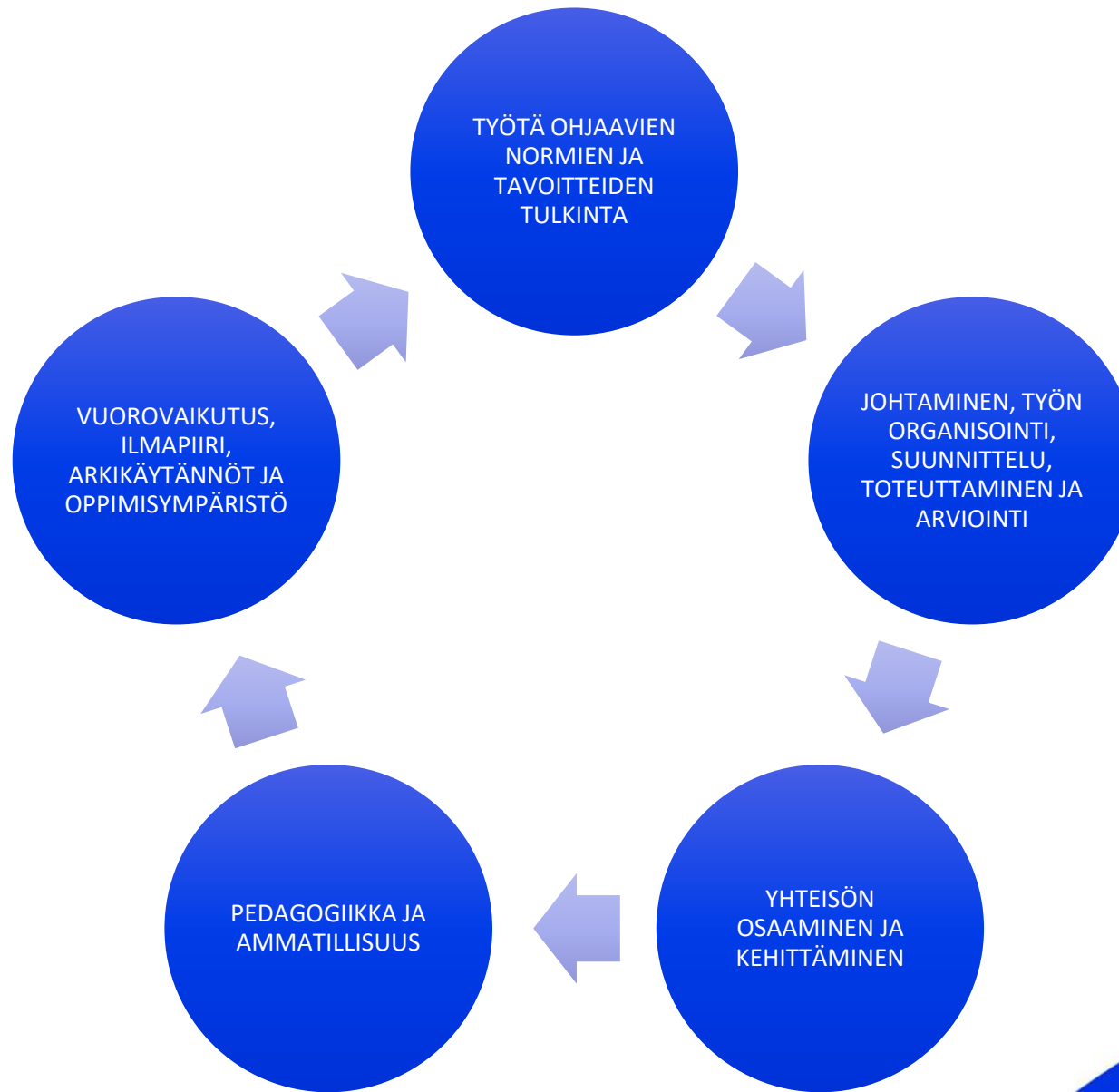
- Monipuoliset diat OPH:n sivuilta
- <https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Oppimisen%20tuen%20seka%CC%88%20maahanmuuttotaustaisten%20oppilaiden%20arviointikysymyksi%C3%A4.pdf>

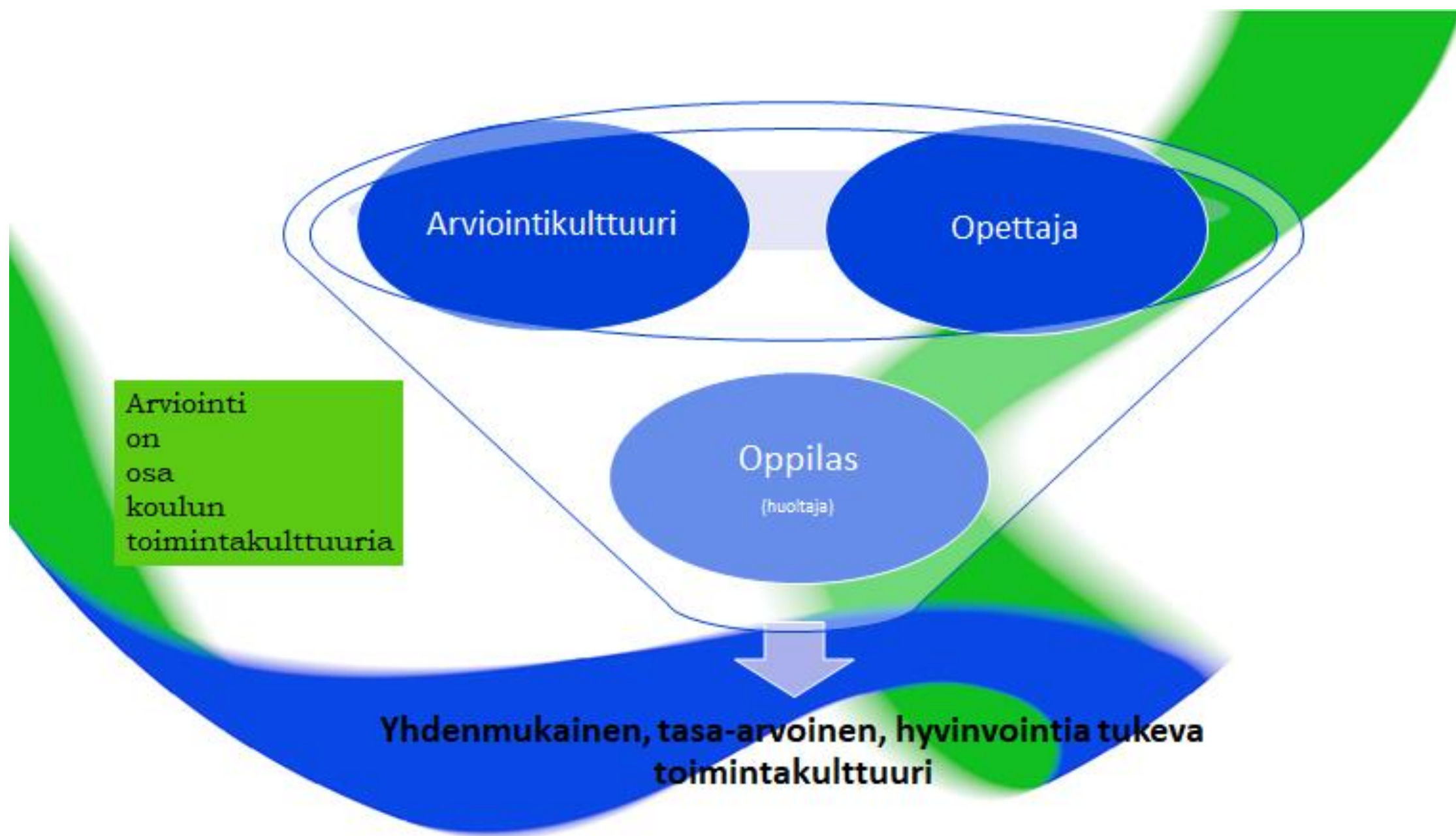
Lähtökohtaisesti poikkeustilanteet eivät vaikuta velvollisuuteen huolehtia arvioinnista OPS:n mukaisesti

- Esim. etäopetuksen tai poikkeusolojen aikana on syytä huolehtia mm. seuraavista seikoista
- Opetus järjestetään OP Sn (valtakunnallisen ja paikallisen) opetussuunnitelman ja lukuvuosisuunnitelman mukaisesti.
- Arvioinnin käytänteistä tiedotetaan sekä oppilaille että huoltajille.
- On tärkeää varmistaa, että opetukseen ja arviointiin sisältyy opettajan ja oppilaan välistä säännöllistä vuorovaikutusta. Opettajan antaman yksilöllisen ja kannustavan palautteen ja ohjauksen merkitys korostuu etäopetuksessa. Erityisesti tukea tarvitsevien ja maahanmuuttotilastaisten oppilaiden kannalta on huolehdittava riittävästä ja ymmärrettävästä vuorovaikutuksesta.
- Arvioinnin tulee perustua mahdollisimman monipuolisesti kerättyihin näyttöihin.
- Näyttöjen antamisessa otetaan huomioon sovitut oppilaskohtaiset päätökset.
- Joidenkin näyttöjen järjestämistä vaihtoehtoisilla tavoilla voi olla näyttöjen luonteen vuoksi tarpeen pohtia.
- Päättöarvioinnin kannalta otetaan huomioon, että joidenkin oppiaineiden oppimäärän opinnot voivat paikallisen opetussuunnitelman mukaisesti päättyä jo 7. tai 8. vuosiluokan lopussa.
- Arvioinnin käytänteissä ja näyttöjen antamisessa on huomioitava oppilaiden terveydentila, olosuhteet ja muut mahdolliset syyt, jotka vaikeuttavat näyttöjen antamista ja osaamisen osoittamista. Oppilaille tulee tällöin tarjota vaihtoehtoisia tapoja osaamisensa osoittamiseen.
- Työskentelyn arviointi toteutetaan myös etäopetuksessa opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti osana oppiaineita ja perustuen oppiaineittain työskentelylle asetettuihin tavoitteisiin. Työskentelyn arvioinnissa otetaan huomioon poikkeukselliset olosuhteet ja etäopetuksessa opiskelevien oppilaiden rajalliset mahdollisuudet työskentelytaitojen osoittamiseen.
- Käyttäytymisen arviointi tehdään perustuen paikallisessa opetussuunnitelmassa määriteltuihin käyttäytymisen tavoitteisiin niiltä osin kuin niitä on mahdollista soveltaa etäopetuksen aikana

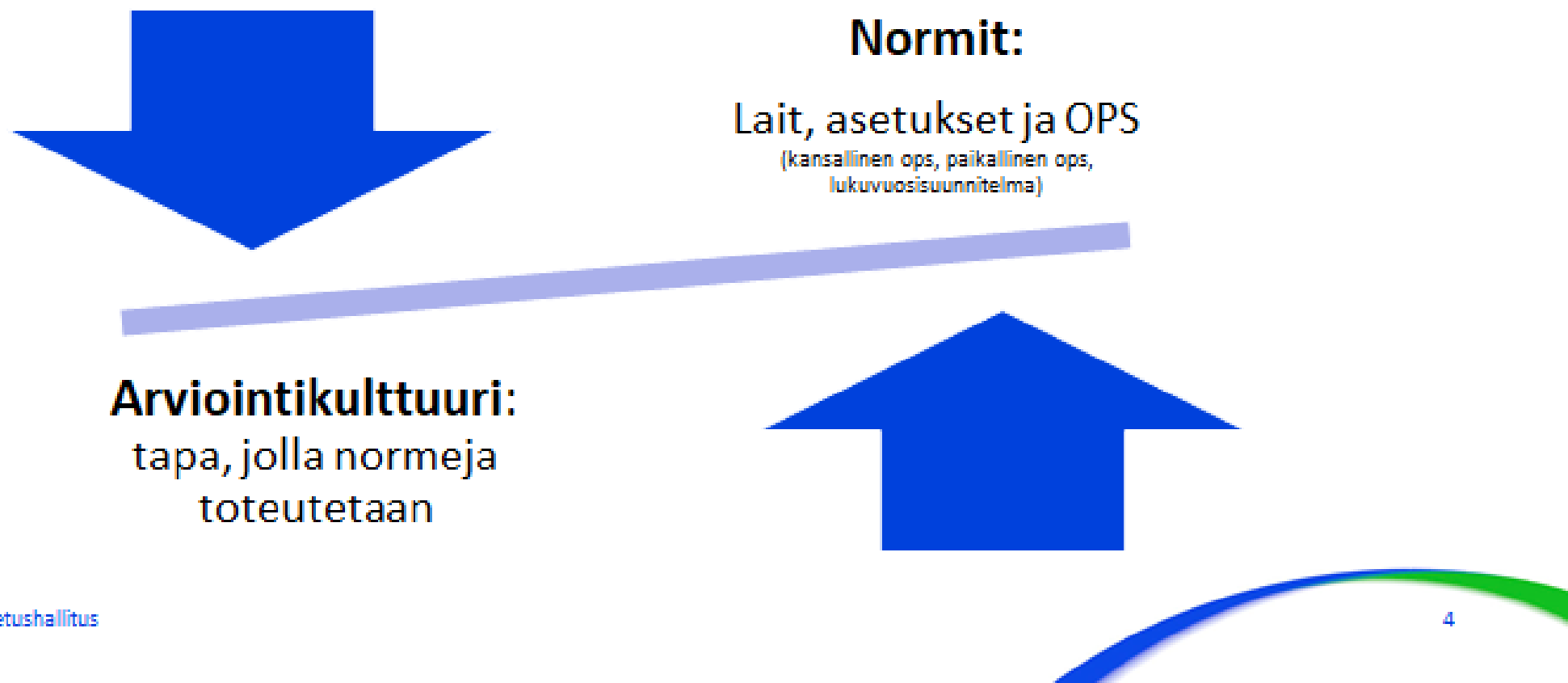
Arviointiosaamisen ja arviointikulttuurin kehittäminen

Arviointikulttuuri on osa koulun toimintakulttuuria

Opettajan arviointiosaaminen rakentuu normiperustan tuntemisesta ja OPS:n arvioinnin periaatteiden toteuttamisesta

Oppilaan oppimista, työskentelyä ja käyttäytymistä tulee arvioida monipuolisesti

(Perusopetuslaki [22 §](#))

Miksi arvioin?

Mitä arvioin?

Arvioinnin
kehittäminen!

Miten arvioin?

Milloin arvioin?

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos mielenkiinnostanne!

Onko kysyttävää?

perusopetus@oph.fi